

NADİRİ TEFSİRİ-7

Unknown

KONULAR SÛRE ÂYET

Abdest

Mâide 6

Adak

Bakara 270 Âl-i İmrân 35 İnsân 7

Âdem (as)'ın Cennette yasak olan ağaçtan yemeleri ve Cennetten kovulmaları

A'râf 19-25 Tâhâ 115-123

Âdem (as)'ın Cennetten çıkarılması

Bakara 36, 38

Âdem (as)'ın tevbesi

Bakara 37

Âdem (as)'ın yaratılışı

Bakara 30 En'âm 2 Hicr 26, 28 Sâd 71 Rahmân 14

Ahd-i Mîsâk

A'râf 172-174 Ra'd 20, 25 Ahzâb 7-8

Âişe annemize yapılan iftira

Nûr 11-26

Alay etmeme

Hucurât 11

Âlimler

Ankebût 43

Alışverişlerde şâhitler huzurunda yazışma yapılması

Bakara 282-283

Allah yolunda ölenlerin diri olduğu

Bakara 154 Âl-i İmrân 169-171

Allah yolunda yapılan iyiliklerin mükâfatının kat kat verileceği

Bakara 261 En'âm 160

Allah'a giden vuslat yolunu kesenler

Ra'd 25

Allah'a inanıp Peygamberini inkâr edenlerin kâfir olduğu

Nisâ 150-151

Allah'a ve Resûlüne itaat

Âl-i İmrân 31-32, 132 Nisâ 13, 59, 64, 69, 80 Mâide 92 En'âm 33 Enfâl 20-21,24, 46 Tevbe 29, 71 Nûr 52, 54, 56, 63 Ahzâb 36, 71 Muhammed 33 Hucurât 14 Teğâbün 12

Allah'ın cemâlini dileyenler

En'âm 52 Kehf 28 Rûm 38

Allah'tan ümit kesmemek

Hicr 55-56

Allah'u Teâlâ'nın, arıya vahyederek nasıl bal yapacağını bildirmesi

Nahl 68-69

Allah'ı Teâlâ'nın, azgın kullarına dünyâda imkân vermesi

En'âm 123

Allah'ı Teâlâ'nın, velî kullarına bildirmesi

Mâide 111 Meryem 16-27 Kasas 7 Şûrâ 51

Amel defteri

İsrâ 13-14, 71 Kehf 49 Enbiyâ 94 Mü'minûn 62 Câsiye 28-29Kamer 52-53
Hadîd 12 Hâkka 19-29 İnşikâk 7-15

Anne ve babaya itaat etmek, onlara karşı şefkatli olmak

İsrâ 22-24 Ankebut 8 Lokman 14-15 Ahkâf 15

Araftakiler

A'râf 46-53

Ashab-ı Kehf

Kehf 9-26

Ashab-ı Suffa

Tevbe 122

Av

Mâide 1, 4

Âyetleri dünyâ menfaati karşılığında değiştirenler

Bakara 41, 174

Bedir Savaşı

Âl-i İmrân 13, 123-125 Enfâl 6-14, 17-18, 41-44,47-51

Bedir’de alınan esirler serbest bırakıldığında, Allah’u Teâlâ’nın uyarması

Enfâl 67-68

Besmele

Fâtîha 1

Biat

Mâide 7 Fetih 10, 18 Mümtebine 12

Bir kişiyi kasten öldürmenin bütün insanlığı öldürmek gibi olduğu

Mâide 32

Borç vermek

Bakara 280

Boşanma

Bakara 226-232, 236-237, 241 Ahzâb 49 Talâk 1-6

Cehennem ehlinin, dünyâda tâbi olduğu kişilerle birlikte azap göreceği

Bakara 166-167 En’âm 128-129 A’râf 38-39 Hûd 98 İbrâhim 21-22 Ahzâb 64-68
Sebe 31-33 Sâffât 22-34 Sâd 59-60

Cennet-i Adn

Tevbe 72 Ra’d 23 Nahl 31 Kehf 31 Meryem 61-63 Tâhâ 76Fâtır 33-35 Sâd 50-
52 Mü’min 8 Saff 12 Beyyine 8

Cennet-i Firdevs

Kehf 107-108

Cennet-i Me’vâ

Secde 19

Cennet-i Naîm

Yûnus 9-10 Hacc 56 Lokmân 8-9 Sâffât 43 Vâkıa 12, 89Kalem 34

Cennette sütün, baldan, şaraptan olan nehirler

Muhammed 15

Cihat

Bakara 190, 216, 244 Nisâ 90, 71-77, 84, 89-91, 94-96 Mâide 54 Enfâl 6, 15-16, 65-66, 72, 74 Tevbe 19-22, 24, 29, 38-39, 41, 73, 88, 91-93,122-123 Nahl 110
Hacc 78 Ankebût 69Muhammed 4, 20-21 Saff 11 Tahrîm 9

Cimrilik

Bakara 268 Nisâ 37 İsrâ 29

Cin'in, dumansız ateşten yaratılması

Rahmân 15

Cinlerden Müslüman olanlar

Ahkâf 29-32 Cin 1-3

Dâbbet'ul-Arz

Neml 82

Dâvud (as) ve Süleyman (as)

Enbiyâ 78-82 Neml 15-19 Sebe 10-14 Sâd 17-26,30-40

Dâvud (as)'ın Câlut'u öldürmesi

Bakara 251-252

Diyet

Nisâ 92

Duâ

Bakara 186 A'râf 55-56 Mü'min 60

Dünyâyı âhirete tercih edenler

Bakara 86, 90, 174 Âl-i İmrân 77 Hûd 15

Ecel

A'râf 34 Yûnus 49 Hicr 4-5 Nahl 61 İsrâ 99 Mü'minûn 43 Zümer 42 Münâfikûn 11 Nûh 4

Ehl-i Kitab'ın Allah'a ortak koşmaları

Mâide 17-18, 72-73 Tevbe 30

Ehl-i Kitab'ın da, diğer kâfirlerin de dost edinilmeyeceği

Âl-i İmrân 28, 118 Nisâ 89, 144 Mâide 51, 57 Tevbe 23 Hûd 113 Mümtehine 1

Ehl-i Kitab'ın kadınlarıyla evlenmek

Mâide 5

Ehl-i Kitab'ın, Muhammed (sav)'in hak Peygamber olduğunu bildikleri halde inkâr etmeleri

Bakara 89, 146, 159 Âl-i İmrân 70-71, 98-99 En'âm 20

Ehl-i Kitab'ın, Tevrat ve İncil'i bilerek tahrif etmeleri

Bakara 75, 79 Âl-i İmrân 78

Evlatlık

Ahzâb 5, 37

Evlenilmesi haram olanlar

Nisâ 22-24

Evlenmek

Nûr 32 Rûm 21

Eyyüb (as)

Enbiyâ 83-84 Sâd 41-44

Fâiz

Bakara 275-279 Âl-i İmrân 130 Rûm 39

Fakirlik korkusuyla çocuklarını öldürenler

İsrâ 31

Fal okları

Mâide 3, 90

Firavun ve kavmine indirilen belâlar

A'râf 130-136 Enfâl 54

Fitne ve fesat çıkarmaktan sakınmak

Bakara 11-12 Enfâl 25

Ganîmet

Âl-i İmrân 161 Enfâl 1, 5, 41, 69 Haşr 6-8

Gece ibâdeti

Secde 16-17 Zümer 9 Müzzemmil 2-4, 6, 20

Gıybet

Hucurât 12

Göklerin ve yerin altı günde yaratılması

A'râf 54 Yûnus 3 Hûd 7 Furkân 59 Secde 4 Fussilet 9-12 Kâf 38 Hadîd 4

Göklerin ve yerin yaratılması

Bakara 29

Habib-i Neccâr kıssası

Yâsîn 13-32

Hâbil ile Kâbil

Mâide 27-31

Hac

Bakara 196-200, 203 Âl-i İmrân 96-97

Halkı hakka irşad edenler

A'râf 159, 181

Haram aylar

Bakara 194, 217 Tevbe 36-37

Hârut ile Mârut (insan olarak yeryüzüne inen iki melek)

Bakara 102

Havf ile Recâ (Korku ile ümit)

Secde 16

Havvâ annemizin yaratılması

Nisâ 1 A'raf 189 Rûm 21 Zümer 6

Hayır ve şerden hiçbir şeyin zâyi olmayacağı

Nisâ 40

Hayız

Bakara 222

Hendek Savaşı

Ahzâb 9-27

Her kavim için bir hidâyetçi olduğu

Ra'd 7

Hicret

Nisâ 97-100 Enfâl 72, 74-75 Nahl 41, 110 İsrâ 80 Zümer 10

Hikmet ilmi

Bakara 129, 151, 269 Âl-i İmrân 48, 79, 164 Nisâ 113 Mâide 110 En'âm 89
Câsiye 16 Cuma 2

Hırsızlık yapmanın cezâsı

Mâide 38

Hûd (as)'ın kavminin helâki

A'râf 65-72 Hûd 50-60 Şuarâ 123-140 Ankebût 38 Fussilet 15-16 Ahkâf 21-26
Zâriyât 41-42 Kamer 18-22 Hâkka 5 Fecr 6-8

Huneyn Savaşı

Tevbe 25-27

Hurûf'ul-Mukattaa

Bakara 1

Hz. Meryem'in annesi

Âl-i İmrân 35-37

İblisin Âdem (as)'a secde etmemesi ve Cennetten kovulması

Bakara 34 A'raf 11-18 Hicr 28-44 İsrâ 61-65 Kehf 50 Tâhâ 116 Sâd 71-85

İbrâhim (as)'ın Allah'u Teâlâ'dan mutmain olmayı istemesi

Bakara 260

İbrâhim (as)'ın ateşe atılması

Enbiyâ 68-69 Ankebût 24 Sâffât 97-99

İbrâhim (as)'ın Kâbe'yi yapması

Bakara 127

İbrâhim (as)'ın, İsmâil (as)'ı ve annesini Kâbe'nin bulunduğu yere bırakması

İbrâhim 35-41

İbrâhim (as)'ın, oğlu İsmâil (as)'ı kurban etmesi

Sâffât 102-111

İçki ve kumar

Bakara 219 Mâide 90-91

İdris (as)

Meryem 56-57 Enbiyâ 85-86

İftirâ

Nisâ 112

İhramlı iken av yasağı

Mâide 1, 94-96

İlyas (as)

Sâffât 123-132

İmanın şartları hakkında

Bakara 285

İmtihan ve ona sabretmek

Bakara 155-157 Muhammed 31

İmtihansız Cennete girilemeyeceği

Bakara 214 Âl-i İmrân 142, 186 Tevbe 111 Ankebût 2-3

İnfak

Bakara 3, 195,215, 219, 245,261-268, 270-274,276 Âl-i İmrân 17, 92 Enfâl 3
Ra'd 22 İbrâhim 31 Hacc 35 Kasas 54Secde 16 Sebe 39 Fâtır 29 Yâsîn 47 Şûrâ
38 Muhammed 38Hadîd 7, 10 Münâfikûn 10 Teğâbün 16 Talâk 7

İnsanın nankör olduğu

İsrâ 67 İbrâhim 34 Hacc 65 Furkân 50 Şûrâ 48 Âdiyât 6-7

İnsanın üstün bir varlık olarak yaratıldığı

İsrâ 70

İnsanın yaratılış safhası

Hacc 5 Mü'minûn 12-16

Îsâ (as)'ın çamurdan kuş yapması

Âl-i İmrân 49 Mâide 110

Îsâ (as)'ın göğe yükseltilmesi

Âl-i İmrân 55 Nisâ 157-158

Îsâ (as)'ın havârilere

Âl-i İmrân 52-53 Mâide 111-113 Saff 14

Îsâ (as)'ın yeryüzüne ineceği

Nisâ 159 Zuhuruf 61

İslâm'ın Allah katında tek din olduğu

Âl-i İmrân 19, 85 Enbiyâ 92 Mü'minûn 52

İsmâil (as)

Meryem 54-55 Enbiyâ 85-86

İsraf

A'râf 31 İsrâ 26-27, 29

İstidrac

En'âm 44-45

İstiğfar

Âl-i İmrân 17, 135 Nisâ 106 Mü'min 55 Zâriyât 18

İtikâf

Bakara 187

İyiliğe veya kötülüğe sebep olan kişiler

Nisâ 85

Kâbe'nin yeryüzünde yapılan ilk mescit olduğu

Âl-i İmrân 96

Kabir hayatı ve suali

İbrâhim 27 Mü'minûn 100 Tekâsür 1-4

Kader

Enfal 51 Yunus 61 Rad 38-39 Bakara 285 Kamer 46-51Münâfikûn 10-11

Kadının iddet süresi

Bakara 234-235

Kâfirlere karşı harp için hazırlıklı olmak

Enfâl 60

Kâfirlerin amellerinin tartılmadan Cehenneme gireceği

Kehf 105-106 Kasas 78

Kâfirlerin, Allah'a çocuk isnat etmeleri

Bakara 116

Kâfirlerin, hidâyete karşı sağır, dilsiz ve kör olmaları

Bakara 6-7, 18, 171 A'raf 179 Yûnus 42-43 Ra'd 19 Nahl 107-109 İsrâ 45-48, 72
Kehf 57, 101 Furkân 43-44 Neml 66, 80-81 Rûm 52-53, 59 Fussilet 5, 44 Zuhruf
40-42 Câsiye 23 Muhammed 23

Kâfirlerle evlenmenin yasaklanması

Bakara 221

Kerâmet

Âl-i İmrân 37 Neml 38-40

Kibir

Nisâ 36 Nahl 22-23 İsrâ 37 Kasas 83 Lokmân 18 Zümer 59-60, 72 Mü'min 27,
35, 56, 60, 76 Ahkâf 20 Nûh 7 Müddessir 23

Kirâmen-Kâtibîn melekleri

En'âm 61 Yûnus 21 Zuhruf 80 Kâf 17-18

Kişinin hanımları arasında adâletli olması

Nisâ 3, 128-129

Kiblenin Kudüs'ten Kâbe'ye döndürülmesi

Bakara 142-145

Kısâs

Bakara 178-179 Mâide 45 Nahl 126 İsrâ 33 Hacc 60 Şûrâ 40

Kıyâmet

A'râf 187 İbrâhim 48 Nahl 77 Tâhâ 105-107 Enbiyâ 104 Hac 1-2 Furkân 25-26
Lokmân 34 Ahzâb 63 Sebe 4 Mü'min 59 Fussilet 47 Şûrâ 17-18 Zuhruf 85
Muhammed 18 Necm 57-58 Hâkka 1-3, 13-16 Meâric 8-10 Kıyâmet 5-15 İnsân
8-10 Nâziât 34, 42-44 Tekvîr 1-14 Zilzal 1-5 Kâria 1-5

Kıyâmet alâmetleri

Kehf 93-99 Enbiyâ 96 Zuhruf 61 Duhân 10-16

Kur'ân âyetlerinde geçen mûcizeler

En'âm 96 A'râf 54 Yûnus 92 Nahl 8 Enbiyâ 31-33 Hacc 65Nûr 43 Neml 61
Furkân 45-47, 53 Kasas 71-73 Lokmân 10-11 Yâsîn 39-44 Zâriyât 47 Rahmân 5,
19-20 Nebe 7

Kur'ân okunurken susup onu saygıyla dinlemek

A'râf 204

Kur'ân-ı Kerîm'in içerisinde Tevrat, Zebur ve İncil'in de olduğu

Mâide 48 Şuarâ 196

Kur'ân'ı Allah'u Teâlâ'nın koruyacağı

Hicr 9 Ankebût 49

Kur'ân'ın okunma şekli

Müzzemmil 4

Kur'ân'ın şifâ ve rahmet olduğu

İsrâ 82 Fussilet 44

Kura çekmek

Âl-i İmrân 44

Kurban

Bakara 196 Mâide 97 Hacc 28, 32-33, 36-37 Kevser 2

Kurbanın kesilme şekli

Bakara 173 En'âm 118-119, 121

Levh-i Mahfuz

En'âm 59 A'raf 37 Tevbe 36 Yûnus 61 Hûd 6 Ra'd 38-39 İsrâ 58 Hacc 70 Neml 75 Sebe 3 Fâtır 11 Yâsîn 12 Zuhruf 4 Vâkıa 78 Hadîd 22 Burûc 22

Lokman (as)'ın oğluna nasihatleri

Lokmân 13-19

Lut (as)'ın kavminin helâki

A'râf 80-84 Hûd 70-83 Hicr 57-79 Şuarâ 160-173 Neml 54-58 Ankebût 28-35 Sâffât 133-138 Kamer 33-40

Mahşer

En'âm 128-130 A'raf 8-9 İbrâhim 42-43, 49-51 Kehf 47-48Tâhâ 108 Secde 10-12 Zâriyât 35-37 Meâric 11-18 Tekvîr 1-14 Mutaaffifîn 4-6 Zilzal 6-8 Kâria 6-11

Mahşerde insanın âzâlarının şâhitlik etmesi

Yâsîn 65 Fussilet 20-23

Makâm-ı İbrâhim'de kılınan namaz

Bakara 125

Makâm-ı Mahmud

İsrâ 79

Malların ve çocukların imtihan olduğu

Enfâl 28 Münâfikûn 9

Mehir

Nisâ 4, 20-21, 24

Mekke'nin fethi

Tevbe 13-15 Fetih 24-25 Âdiyât 1-5

Meleklerin Müslümanlara yardımı

Âl-i İmrân 124-127 Enfâl 9-10, 12-14 Necm 26

Meleklerle, Hz. Meryem'in ve Hz. Sâra'nın konuşması

Âl-i İmrân 42-43, 45-47 Hûd 70-73 Meryem 16-21 Zâriyât 28-30

Mescitlerde Allah'ın zikrini men edenler

Bakara 114

Mescitleri imar edenler

Tevbe 18

Mîraç

İsrâ 1, 60 Zuhruf 45 Necm 1, 7-18 İnşirâh 1

Mîras

Nisâ 7-8, 11, 12, 13-14, 33, 127, 176

Misafir

Hûd 69 Hicr 67-71 Zâriyât 24-27

Mü'min bir kimseyi kasten öldürenin cezâsı

Nisâ 93

Mü'minlerin özellikleri

Enfâl 2-4 Tevbe 112 Mü'minûn 1-11 Neml 3 Ahzâb 47

Mü'minlerin, Resûlullah'a olan sevgisi

Ahzâb 6

Mübâhele (karşılıklı lânetleşme)

Âl-i İmrân 61

Muhâcir ve Ensar

Enfâl 72, 74 Tevbe 100 Nahl 41-42 Haşr 8-9

Muhammed (sav) için Allah'ı Teâlâ'nın diğer Peygamberlerden ahid alması

Âl-i İmrân 81-82

Muhammed (sav)'i öven âyetler

Bakara 89, 143 Âl-i İmrân 80-81, 110 Nisâ 64 Enbiyâ 107 Ahzâb 40, 45-46, 56, 57 Sebe 28 Fetih 2, 28 Hucurât 1-5 Necm 3-4 Mücâdele 12-13 Saff 6, 9 Kalem 3-4 İnşirâh 4

Muhammed (sav)'in âlemlere rahmet olarak gönderilmesi

Enbiyâ 107

Muhammed (sav)'in hanımlarının Mü'minlerin anneleri olması

Ahzâb 6

Muhammed (sav)'in Mü'minlere olan şefkati

Tevbe 128

Muhammed (sav)'in mûcizeleri

İsrâ 1 Kamer 1-3

Muhammed (sav)'in önceki kitaplarda ve Kur'ân'da övüldüğü

A'râf 157

Muhammed (sav)'in ümmetinin üstünlüğü

Bakara, 143 Âl-i İmrân 110

Muhammed (sav)'in ve ümmetinin mahşerde Peygamberlere şâhit olması

Bakara 143 Nisâ 41 Nahl 89 Hacc 78 Fetih 8 Müzzemmil 15Burûc 3

Muhammed (sav)'in, Müslümanlar için güzel bir numune olması

Ahzâb 21

Muhkem-Müteşâbih

Âl-i İmrân 7

Münâfıklar

Bakara 6-20, 204 Nisâ 81, 88,138-143, 145 Mâide 52-53Tevbe 42-59, 61-69, 73-87,93-96, 124-127 Nûr 47-50, 53Ankebût 10-11 Muhammed 16,22-24, 29-30 Hadîd 13-15Haşr 11-17 Münâfikûn 1-8

Mûsâ (as) bir taşa âsâsı ile vurarak on iki çeşme akıtması

Bakara 60 A'râf 160

Mûsâ (as) ile Allah'u Teâlâ'nın kırk gece için vaadleşmesi

Bakara 51 A'râf 142-43

Mûsâ (as)'ın Allah'u Teâlâ ile konuşması

Tâhâ 11-47 Neml 8-12 Kasas 30-35

Mûsâ (as)'ın duâsı ile Hârûn (as)'ın Peygamber olması

Tâhâ 29-37 Şuarâ 13 Kasas 34-35

Mûsâ (as)'ın Firavun'un ile mücâdelesi

A'râf 103-126 Yûnus 75-92 Hûd 96-98 Tâhâ 48-79Mü'minûn 45-48 Şuarâ 10-66
Kasas 3-42 Mü'min 23-46Zuhruf 46-56 Duhân 17-33 Nâziât 15-26

Mûsâ (as)'ın Hızır (as)'dan ilm-i ledün öğrenmesi

Kehf 60-82

Mûsâ (as)'ın Kızıldeniz'de yol açması

Bakara 50

Müşâvere

Şûra 38

Müslümanların aralarının düzeltilmesi

Hucurât 9-10

Müslümanların fırkalara ayrılması

En'âm 159

Müşriklerin kız çocuklarını toprağa gömmeleri

Nahl 59

Namaz

Bakara 238 Nisâ 103 Hûd 114 İsrâ 78 Tâhâ 130, 132Ankebût 45 Rûm 17-18, 31
A'lâ 15

Namazı binek üzerinde kılmak

Bakara 239

Namazın seferde kısaltılması

Nisâ 101

Namazın tehlike durumunda nasıl kılınacağı

Bakara 239 Nisâ 101-103

Nâsih-Mensûh

Bakara 106 Nahl 101 Yûsuf 53

Nazar

Kalem 51

Necâşi Hazretleri ve onunla birlikte Müslüman olanlar

Âl-i İmrân 199 Mâide 82-85

Nefis mertebeleri

Ra'd 28 Kıyâmet 2 Fecr 27-28 Nisâ 95-96

Nefisle cihat

Ankebût 6 Saff 11

Nuh (as)'ın kavminin helâki

A'râf 59-64 Yûnus 71-73 Hûd 25-48 Enbiyâ 76-77 Mü'minûn 23-30 Şuarâ 105-120 Ankebût 14-15 Sâffât 75-82 Zâriyât 46Kamer 9-17 Nûh 1-28

Peygamberler arasında olan derece farkı

Bakara 253 İsrâ 55

Peygamberleri ve ona tâbi olanları, kâfirlerin aşağılamaları

Bakara 13 Hûd 27, 31

Peygamberlerin erkeklerden olması

Yûsuf 109

Peygamberlerin yaptıkları beddualar

Âl-i İmrân 119 Mâide 78 Yûnus 88-92 Kamer 10 Nûh 24, 26, 28

Râbıta

Âl-i İmrân 200

Ramazân orucu

Bakara 183-185, 187

Resûlullah'ın hanımları

Ahzâb 28-34, 50-55

Resûlullah'ın hanımlarının işledikleri hayır ve günahın iki kat verileceği

Ahzâb 30-32

Riyâ

Bakara 264 Mâun 6

Rüşvet

Bakara 188 Mâide 42

Sâbikûnlar (ibâdetde ileri geçenler)

Vâkıa 10-12

Sabır

Âl-i İmrân 200 Hacc 35 Asr 3

Saç uzatmanın Peygamberlerin sünneti olduğu

A'râf 150 Tâhâ 94

Safâ ile Merve arasında sa'y etmek

Bakara 158

Şâhitlik

Nisâ 135 Mâide 8, 106-108

Şâirler

Şuarâ 224-227

Sâlih (as)'ın kavminin helâki

A'râf 73-79 Hûd 61-68 Hicr 80-84 Şuarâ 141-158 Neml 45-53 Ankebût 38
Fussilet 17-18 Zâriyât 43-45 Kamer 23-32Hâkka 6-7 Fecr 9 Şems 11-15 Nisâ 69

Sâlih amellerde bulunanlara dünyâda iken temiz bir hayat verileceği

Nahl 97

Sâlih kullar ile beraber olmak

Âl-i İmrân 193 Tevbe 119 Yûsuf 101

Secde âyetleri

A'râf 206 Ra'd 15 Nahl 49 İsrâ 107 Meryem 58 Hacc 18Furkan 60 Sâd 24
Fussilet 37 Necm 62 Neml 25 Secde 15İnşikâk 21 Alak 19

Şefaât

Bakara 255 Yûnus 3 İsrâ 79 Meryem 87 Tâhâ 109 Sebe 23Zuhruf 86 Duhân 40-42

Şefaatin kâfirlere olmayacağı

Bakara 48, 86, 123 Şuarâ 100 Ahzâb 65 Fâtır 37 Mü'min 18, 33 Şûrâ 8, 46 Nûh

25 Müddessir 48

Şehit

Âl-i İmrân 140, 157-158, 169-171 Hacc 58-59 Ahzâb 23 Muhammed 4-6 Hadîd 19

Selâm

Nisâ 86 Nûr 27-28

Sevr Mağarası

Tevbe 40

Şeytanın ateşten yaratılması

Hicr 27

Şeytanın vesvesesine uymamak

Bakara 168-169

Şeytanların göklerden kovulması

Hicr 16-18

Sihir

Bakara 102

Sihirdir diyerek kâfirlerin Peygamberleri yalanlamaları

En'âm 7 A'raf 109, 132 Yûnus 2,76-77 Hûd 7 İsrâ 101 Tâhâ 57-63 Enbiyâ 3
Neml 13 Kasas 36, 48 Sebe 43 Sâffât 15 Sâd 4 Mü'min 24 Zuhruf 30 Ahkâf 7
Zâriyât 39, 52 Saf 6 Müddessir 24-25

Şirk (Allah'a ortak koşmak)

Nisâ 116-119 Mâide 72 En'âm 22-24 İsrâ 81 Lokmân 13 Sebe 49

Sıla-i rahim

Nisâ 1

Şuayb (as)'ın kavminin helâki

A'râf 85-93 Hûd 84-95 Şuarâ 176-189 Ankebût 36-37

Süleyman (as)'ın, Belkıs ile olan kıssası

Neml 20-44

Sûr

En'âm 73 Tâhâ 102 Mü'minûn 101 Yâsîn 49-54 Sâffât 19Zümer 68 Kâf 20
Hâkka 13 Müddessir 8-10 Nâziât 13 Abese 33

Süt emme müddeti ve sûtanne

Bakara 233 Talâk 6

Takdim

Takdim

Takvâ

Bakara 21, 45, 189 Âl-i İmrân 16-17, 134-136 A'raf 201Yûnus 62-64 Hûd 49
Nahl 30-32 Enbiyâ 49 Furkân 63-68, 72-76 Kasas 83 Zümer 34-35 Zuhurf 67-73
Duhân 51-57Muhammed 17 Zâriyât 15-19 Hucurât 13 Tûr 17-20 Kamer 54-55

Tâlut

Bakara 246-250

Tarikat

Mâide 48

Tebuk Seferi

Tevbe 42-51, 81-83, 106, 117-118

Tefekkür

Nahl 11-13, 44, 69

Tesbih

Ra'd 13 Hicr 98 İsrâ 44 Tâhâ 33-34 Enbiyâ 20, 79 Nûr 36, 41 Furkân 58 Secde 15 Ahzab 42 Sebe 10 Sâffât 166 Zümer 75 Mü'min 7, 55 Fussilet 38 Şûra 5 Fetih 9 Kâf 39-40 Tûr 48-49 Vâkıa 74, 96 Hadîd 1 Haşr 1, 24 Saff 1 Cuma 1 Teğâbün 1 Kalem 28-29 Hâkka 52 İnsân 26 A'lâ 1 Nasr 3

Tesettür

Nûr 31, 60 Ahzâb 59

Tevbe

Nisâ 17-18 Zümer 53 Tahrîm 8

Tevbe eden kimsenin günahlarının sevaba çevrildiği

Furkân 70

Tevekkül

Enfâl 2, 49 Nahl 42, 99 Neml 79 Ankebût 59 Ahzâb 3, 48 Mücâdele 10 Teğâbün 13 Talâk 3

Teyemmüm

Nisâ 43 Mâide 6

Türkler hakkında

Mâide 54

Uhud Savaşı

Âl-i İmrân 121-122, 139-144, 152-155, 159, 166-167, 172Nisâ 104

Ulu'l-Azim Peygamberler

Ahkâf 35

Ümeyyeoğulları

İsrâ 60 Bakara 259

Üzeyr (as)'ın yüz yıl uyuması

Bakara 259

Vasiyet

Bakara 180-182 Mâide 106 Ahzâb 6

Vesîle

Âl-i İmrân 159 Nisâ 64, 75 Mâide 35 Tevbe 99 Yûsuf 97-98İsrâ 57 Nûr 62
Zuhruf 49-50 Muhammed 19 Fetih 11 Haşr 10 Mümteherine 12 Münâfikûn 5

Vuslat yolunu kesenler

Bakara 27

Yahudilere Dâvud (as) ile İsrâ (as)'ın lânet etmesi

Mâide 78

Yahudilere gökten bıldırcın eti ve helva inmesi

Bakara 57

Yahudilerin Allah'u Teâlâ'yı görme talepleri

Bakara 55

Yahudilerin buzağıya tapmaları

Bakara 51, 54, 92-93 Nisâ 153 A'râf 148, 152

Yahudilerin Cebrâil (as)'ı düşman olarak görmeleri

Bakara 97-98

Yahudilerin cihada çağrıldıklarında isyan etmeleri

Mâide 24

Yahudilerin inek hâdisesi

Bakara 67-73

Yahudilerin maymun ve domuzlara döndürülmesi

Bakara 65 Mâide 60 A'râf 163-166

Yahudilerin nankörlükleri sebebiyle cezâlandırılması

Bakara 59, 61

Yahudilerin Peygamberleri öldürmeleri

Bakara 87, 91 Âl-i İmrân 112, 181, 183 Mâide 70

Yahudilerin üzerine Tur Dağı'nın kaldırılması

Bakara 63, 93 Nisâ 154 A'raf 171

Yahyâ (as)

Meryem 12-15

Ye'cüc ve Me'cüc

Kehf 93-99 Enbiyâ 96

Yemin ve keffâreti

Bakara 224-225 Mâide 89 Nahl 94

Yenilmesi haram kılınanlar

Bakara 173 Mâide 3 En'âm 119, 121,145 Nahl 115

Yetim hakkı

Bakara 220 Nisâ 2-3, 6, 9-10 En'âm 152 İsrâ 34 Duhâ 9Mâûn 2

Yunus (as)'ı balığın yutması

Enbiyâ 87-88 Sâffât 139-148

Yunus (as)'ın kavminden azâbın kaldırılması

Yûnus 96-98

Yusuf (as)'ın kıssası

Yûsuf 3-102

Zandan sakınmak

İsrâ 36 Hucurât 12

Zaruret hâlinde haramların mübah olması

Bakara 173 Mâide 3 En'âm 119, 145 Nahl 115

Zekât

Bakara 254, 277 Âl-i İmrân 180 Tevbe 34-35, 60 Rûm 39

Zekeriyya (as)

Meryem 2-11 Enbiyâ 89-90

Zikir ehli

Nahl 43 Enbiyâ 7

Zikrullah

Bakara 200, 203 Âl-i İmrân 191 Nisâ 103, 142 Mâide 91 A'raf 205 Enfâl 2, 45
Ra'd 28 Hacc 35 Nûr 36-37 Ankebût 45 Ahzâb 21, 35, 41 Zümer 22-23, 45
Zuhruf 36 Hadîd 16 Mücâdele 19 Münâfikûn 9 Müzzemmil 8 İnsân 25 A'lâ 15

Zinâ iftirası

Nûr 4 Ahzâb 58

Zinâ ve cezâsı

İsrâ 32 Nûr 2-3

Zihâr (Bir kimsenin, kendi hanımına: "Sen benim anam gibisin..." demesi)

Ahzâb 4 Mücâdele 2-4

Zülkarneyn (as)

Kehf 83-99

Zülkifl (as)

Enbiyâ 85-86

KAYNAKÇA

Abdulkâdir Geylânî, Geylânî Tefsîri, Geylânî İlim Araştırma ve Yayın Merkezi, 1. Baskı, İstanbul 2012.

Abdurrahman İbn-i Ebî Hâtim er-Râzî, Tefsir-i İbn-i Ebî Hatim.

Abdurrezzâk es-San'ânî, Musannef, Ocak Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul.

Ahmed b. Hanbel, Müsned.

Ahmed Cevdet Paşa, Meâric'ün-Nübüvve, Altıparmak Peygamberler Târihi, Şirket-i Sahafiyye-i Osmaniyye, h. 1307.

Ahmed Ziyaüddin Gümüshânevî, Râmûz'ul-Ehâdîs, Âlem Matbaası, 1822.

Albulkâdir Geylânî, Umdet'üs-Sâlihîn fî Tercüme-i Gunyet'üt-Tâlibîn, Matbaa-i Osmâniyye, h. 1304.

Albulkâdir Geylânî, Geylânî Tefsîri, Ceylânî İlim Araştırma ve Yayın Merkezi, İstanbul.

Ali el-Muttakî, Kenz'ul-Ummal, Müesseset'ür-Risâle, Beyrut-1989.

Ayıntabi Muhammed Efendi, Tercüme-i Tefsir-i Tibyan, Matbaa-i Âmire, h. 1306.

Aynî, Umdet'ul-Kâri.

Beyhakî, Delâil'ün-Nübüvve.

Beyhakî, Ma'rifet'üs-Sünen ve'l-Âsâr.

Beyhakî, Sünen'ül-Kübrâ.

Beyhakî, Şuab'ul-Îman.

Celâleddin es-Suyûtî, Câmi'us-Sağir, Matbaa-i Âmire, h. 1304.

Celâleddin es-Suyûtî, ed-Dürr'ül-Mensûr fi't-Tefsîr bi'l-Me'sûr, Ocak
Yayıncılık, İstanbul-2013, 2. Baskı.

Dr. Tayyar Altıkulaç, Yüce Kitabımız Hz Kur'ân, Türkiye Diyanet Vakfı
Yayınları.

Ebu Îsâ Muhammed et-Tirmizî, Şemâil-i Şerif Tercüme ve şerh eden, Hüsâm'üd-
din en-Nakşibendî, Hilal Yayınları, İstanbul.

Ebû Muhammed Abdullah b. Abdirrahman ed-Dârimî, Sünen-i Dârimî, Madve
Yayınları. 1. Baskı, İstanbul-1996.

Ebû Nuaym İsbehânî, Ma'rifet'üs-Sahâbe.

Ebû Nuaym İsfehâni, Hilyet'ul-Evliyâ ve Tabakat'ul-Esfiyâ, Beyrut-1996.

Ebû Şâme, el-Mürşid'ul-Vecîz, Beyrut, h. 1395.

Ebû Ya'lâ el-Mevsilî, Müsned.

Ebû Yusuf, Kitâb'ul-Haraç, Hisar Yayınevi, İstanbul-1973.

Ebu'l-Leys Semaerkandî, Tenbih'ül-Gafilîn, Bustân'ül-Ârifîn, İpek Yayın
Dağıtım.

el-Câmi'ul-Ulûm ve'l-Hikem.

el-Fetava'l-Fıkhiyye el-Kübrâ.

el-Hac Mehmed Zihni, Nîmet'ül-İslam, Ergin Kitabevi Yayınları, İstanbul-1959.

el-Hac Muhammed Es'ad Erbilî, Kenz'ül-İrfan Fî Ehadis-i Nebeviyi Rahmân,
Dersaadet, Mahmud Bek Matbaası, h. 1327.

el-Hatîb'ut-Tebrîzî, Mişkât'ul-Mesâbih.

el-Mecme'at'ül-Kübrâ Min'el-Kasâidi'l-Fuhrâ Fî Hakk-ı Nebiyyinâ Muha-
mmedin'il-Büşrâ Aleyh-i Salâtüllâhi ve Selâmüh'ül uzmâ, bu eser Osmanlıca
olarak basılmış olup, yeri ve tarihini tespit edemedik.

el-Mecme'at'ül-Kübrâ, Süleymaniye Kütüphanesi, İstanbul, Tirnovalı; No: 1510.

el-Mevsilî, Kitâb'ul-İhtiyârLi Ta'lîl'il-Muhtar, Dâr'ul-Ma'rife, Beyrut, h. 1423.

Eşref Ali et-Tehanevî, Zafer Ahmet el-Osman et-Tehanevî, Hadislerle Hanefi Fıkhı, Misvak Neşriyat, İstanbul-2008.

Eşrefoğlu Rûmî, Müzek'in-Nüfus, Şirket-i Sahafiyye-i Osmaniyye, h. 1327.

et-Tayâlisi, Müsned.

Eyüp Sabri Paşa, Mir'at'ül-Harameyn Mir'at-ı Cezire, Mirat-ı Mekke ve Mir'at-i-Medine, İstanbul, h. 1306.

Eyüp Sabri Paşa, Mir'at-ı Mekke Kâbe ve Mekke Tarihi, Sadeleştiren: Osman Erdem, Fatih Yayınevi, İstanbul.

Fahreddin er-Râzî, Mefâtîh'ul-Gayb Tefsir-i Kebîr.

Ferid Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat Aydın Kitapevi, Ankara-1988.

Fetavâyî Hindîyye, Akçağ Yayınları, 2. Baskı, Ankara.

Feth'ul-Kadîr.

Hakîm et-Tirmizî, Hatm'ul-Evliyâ, Beyrut.

Hâkim, Müstedrek.

Halil Günenç, Büyük Şâfi İlmihali, Yasin Yayınevi, İstanbul.

Hamâil'ül-Vesâil Alâ Delâil'ül-Mesâil, Seyyid Ahmed Tahir Efendi Matbaası, h. 1256.

Hayat'üs-Sahâbe, Diva Yayınları, İstanbul-1991.

Heysemî, Mecmâ'uz-Zevâid.

İbn-i Âbidîn, Redd'ül-Muhtar Ale'd-Dür'il-Muhtar, Şâmil Yayınevi, İstanbul-

1983.

İbn-i Cerir et-Taberî, Câmi'ul-Beyan Fi Tevîl'il-Kur'ân.

İbn-i Ebî Şeybe, Masannef.

İbn-i Hacer el-Askalanî, el-İsâbe Fî Temyiz'is-Sahâbe, Kahire, h. 1329.

İbn-i Hacer el-Askalanî, el-Metâlib'ul-Âliye Fî Zevâid'il Mesanid'is--Semâniye, Dâr'ul-Âsame ve Dâr'ul-Gays, 1. Baskı, Riyad-2000.

İbn-i Hacer el-Askalanî, Feth'ul-Bârî.

İbn-i Hişam, es-Sîret'ün-Nebeviyye, el-Mektebet'ül-İlmiyye, Beyrut.

İbn-i Kesir ed-Dımeşki el-Kureyşi, Tefsir'ul-Kur'ân'il-Azim.

İbn-i Kesir, Sîret'ün-Nebeviyye

İbn-i Kesir, Şemâil'ür-Resûl, Temel Neşriyat.

İbn-i Sa'd, et-Tabakât'ul-Kübrâ, Beyrut, 1960.

İbrahim Halebî, Mültekâ Tercümesi, Mevkûfât, Dersaadet, Matbaa-i Osmâniyye, h. 1312.

İbrâhim Hilmi, Nûr'ul-Beyan, Matbâ-i Âmire, İstanbul, h.1340.

İmam Buhârî, Edeb'ül-Müfred.

İmam Celâleddin es-Suyûti, Kabir Âlemi, Kahraman Yayınları, İstanbul.

İmam Ebu'l-Hasen Ali b. Ahmed el-Vâhidi, Esbâb-ı Nüzul, İhtar Yayınları.

İmam Gazâlî, Huccet'ül-İslâm, h. 1302.

İmam Gazâlî, İhyâ-u Ulûmi'd-Din, Bedir Yayınevi. İstanbul-1985.

İmam Kastalânî, Mevâhib-i Ledünniyye bi'l-Minahi'l-Muhammed-iyye, Matbaa-i Âmire, h. 1261.

İmam Kurtubî, el-Câmi'u li-Ahkâm'il-Kur'ân.

İmam Mâlik, Muvatta, Al-Tuğ Yayınları, İstanbul-1982.

İmam Nevevî, Riyâz'üs-Sâlihîn, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara-1944, 7. Baskı.

İmam Şa'rânî, el-Uhud'ül-Kübrâ, Bedir Yayınevi, İstanbul-1981.

İmâm-ı Âzam Ebû Hanife, Müsned, Emin Yayınları, İstanbul-1993.

İmâm-ı Şa'rânî, Muhtasarı Tezkirat'il-Kurtubî, 1. Baskı, h. 1300.

İsmâil Hakkı Bursevî, Tefsir-i Rûh'ul-Beyan, h. 1287.

İsmâil İbn-i Yusuf Nebhânî, Huccetullâhi Alel Âlemin fî Mucizât-ı Seyyide'l-Murselîn, Peygamber Efendimizin Mûcizeleri, Hikmet Neşriyat, İstanbul.

Kadı İyaz, Şifâ-i Şerif, Bedir Yayınevi, İstanbul-1993.

Keşf'ul-Hafâ.

Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şehri, Akçay Yayınları. Ankara-1993.

M. Asım Köksal, İslâm Tarihi, Hz. Muhammed A. S. ve İslâmiyet, Medine Devri, Dilek Matbaası, İstanbul-1981.

Mehmed Emre, Kırk Mevzuda Kırk Hadis Kitabı, Osmanlı Yayınevi, İstanbul.

Mehmed Vehbî, Hulâsât'ul-Beyân Fî Tefsîr'il-Kur'ân, Üçdal Neşriyat, İstanbul.

Mevlânâ Celâleddin er-Rûmî'nin, Mesnevî.

Muhammed bin Muhammed el-Kerderî, Menâkib'ul İmam Ebû Hanife Radiyallâhu anhu, Misvak Neşriyat, İstanbul-2010.

Muhammed bin Süleyman er-Rudânî, Cem'ul-Fevâid Min Câmi'il-Usûl ve Mecmâiz-Zevâid, Ocak Yayıncılık. 2. Baskı, İstanbul-2007.

Muhammed Mevlâna Ebû Saîd Hâdimi, Berîka Mahmûdiyye Fî Şerhi Tarîkat-ı

Muhammediyye ve Şerîat-ı Nebeviyye Fî Sîret-i Ahmedîyye, Kahraman Yayınları, İstanbul-1989.

Muhammed Mevlâna Ebû Said Hâdimî, Tarîkat-ı Muhammediyye Şerhi Berîka, Kahraman Yayınları. İstanbul-1989.

Muhammed Vehbi, Ahkâm-ı Kur'âniyye, Ahmed Kamil Matbaası, h. 1341-1343.

Nesâî, es-Sünen'ül-Kübra.

Nevevî, et-Tibyan Fî Âdâbi Hamelet'il-Kur'ân, Dâr'ul-Fikr Neşriyat.

Nışancızâde Muhammed Efendi, Mir'at-ı Kâinat, Osmanlıca olarak basılmış olan bu kitabın baskı yeri ve tarihini tespit edemedik.

Nûr'ul-İzâh ve Tercümesi, Aydın Kitabevi, 4. baskı, İstanbul-1967.

Nureddin es-Sâbuni, Maturidiyye Akâidi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara-1980, 2. Baskı.

Ömer Nasuhi Bilmen, Büyük İslam İlmihali, Bilmen Yayınevi. 1968.

Ömer Nasuhi Bilmen, Kur'ân-ı Kerîm Meâli Âlîsi ve Tefsîri, Bilmen Yayınevi, İstanbul.

Ömer Ziyaeddin Dağıstânî, Zübdet'ül-Buhârî Tercümesi, Salah Bilici Yayınevi, İstanbul.

Râğıb el-İsfehânî, el-Müfredat Fî Garîb'il-Kur'ân, Dâr'ul-Ma'rife, Beyrut.

Sahih-i Buhârî el-Câmiu's-Sahih, Nushat'us-Sultâniyye, h. 1313.

Sahih-i Buhârî Muhtasarı, Tecrid-i Sarih Terümesi ve Şerhi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. Ankara-1981, 7. Baskı.

Sahih-i İbn-i Hibban.

Sahih-i İbn-i Huzeyme.

Sahih-i Müslim ve Tercümesi, İrfan Yayınevi, İstanbul-1967.

Seyyid Ahmed Hâşimî, Muhtâr'ül-Ehâdîs'in-Nebeviyye vel Himem'il-Muhammediyye, Salah Bilici Kitabevi, İstanbul-1966.

Sofuzade Seyyid Hasan Hulûsi, Mecmâ'ul-Âdâb, Salâh Bilici Kitabevi Yayınları, İstanbul,

Sünen-i Dârukutnî.

Sünen-i Ebû Davud Terceme ve Şerhi, Şamil Yayınevi, İstanbul-1998.

Sünen-i İbn-i Mâce Tercümesi ve Şerhi, Kahraman Yayınları, İstanbul.

Sünen-i Tirmizî Tercümesi, Yunus Emre Yayınevi, İstanbul.

Şemseddin Âhtari, Ahtâr-i Kebir, Arapça ve Osmanlıca olarak basılmış olup tarihi belirtilmemiştir.

Şemseddin Serahsî, el-Mebsut.

Şemsüddîn Ahmed Efendi, Dört Büyük Halife Menâkıb-i Çehâr Yâr-ı Güzîn, Bedir Yayınevi, İstanbul-1981.

Şeyh'ul-İslam Burhanüddin Ebu'l-Hasan Ali b. Ebû Bekir Merginâni, el-Hidâye Tercümesi, H. Kahraman Neşriyat, İstanbul, 2. Baskı.

Taberânî, Mu'cem'ul Kebir.

Taberânî, Mu'cem'us-Sağir.

Taberânî, Mu'em'ul-Evsat.

Tahavî, Müşkil'ül-Âsâr.

Tefsir-i Begavî.

Tefsir-i Beydâvî.

Tefsir-i Mevâkıb, Dersaadet, Matbaa-i Osmâniyye, h. 1320.

Yazıcıoğlu Ahmed Bican, Envâr'ul-Âşikîn, Osman Zeki Efendi'nin Taş

Destigâhında basılmıştır, h. 1288.

Not: Baskı yeri belirtilmeyen eserler, Mektebt'üş-Şâmile'den alınmıştır. Bu, dini kitaları içeren bir programdır. İçerisinde Ehl-i Sünnet'in görüşüne uygun kitaplar olduğu gibi, uygun olmayan kitalar da mevcuttur. Biz, Ehl-i Sünnet görüşüne uygun olanlardan istifâde ettik.

HACI MUHAMMED BİLAL NADİR HAZRETLERİ HAYATI

HACI MUHAMMED BİLÂL NÂDİR HAZRETLERİNİN TANITIMI

Bilâl Babam, Hacı Muhammed Bilâl Nadir Hazretleri; Gaziantep'in İslahiye kazası eski adı Erikli Belen yeni adı Kozuluk Köyünde (1895) tarihinde dünyaya gelmiştir. Dedem Abdullah Efendinin erkek evladı yaşamıyor, tekrar evleniyor. Ondan da erkek evladı olmuyor. En son ilk eşinden Bilâl Babam dünyaya geliyor. Dedem Abdullah Efendi, köyün zenginlerinden ve sürü sahibi imiş. Çocuğun hayırlı ve uğurlu olması için yedi gün üst üste her gün bir koç kestirip mevlid okutuyor. Zamanın en meşhur alimlerine dualar yaptırıyor. O zamanın en alimine dedem:

- Çocuğun ismini ne koyalım diye soruyor? O zat:

- Peygamberimizin ve Müezzinin ismi olsun diyor. “Muhammed Bilâl” koyuyorlar. Dedemin okumuşluğu olmadığından babamı, Kur’ân-ı Kerim öğrenmesi için köy hocasına gönderiyor. O köy yayla olduğundan kışın çocuklar okumaya gidemiyor. Fakat dedem, her gün babamı atının terkisinde götürüp, getiriyor. Okumasını ve yazmasını temin ediyor. Okumayı ve yazmayı tamamen öğrendikten sonra; Bilâl babam “Çocuk yaşında her yemek sofrasında bana Kur’ân okutur, müezzinlik yaptırırdı. Sesim uzaklara daha iyi duyulduğu için bilhassa Ramazan ayında camide müezzinliği bana yaptırırlardı” diyor.

Bilâl Babam 15 yaşlarında iken dedem vefat ediyor. Evin geçimi babamın üzerine kalıyor. Tüccarlık, ticaret, çerçicilik ve çiftçilik gibi çeşitli mesleklerde çalışıyor. Daha sonra eline Müzzekki'n-Nüfus kitabı geçiyor. Bu kitap Tarikattan bahseder. Bu kitabı okuyor ve onunla amel ediyor. O kitapta: “Şeyhi olmayanın dini tamam değildir. Şeyhi olmayanın şeyhi şeytandır,”[1] yazısını okuyunca şeyh aramaya koyuluyor. Bu söz Beyâzıd-ı Bestami Hazretlerine ait olup Eşrefoğlu Rumi Hazretleri'nin Müzekki'n-Nüfus kitabında yazılıdır.

Gaziantep'te Kahramanmaraş'ta bir çok şeyhlere gidiyor. Kalbini mutmain edici (Kendisini tatmin edici) bir şeyh bulamıyor. Yine çok aşklı, terki dünya etmiş Sivaslı Osman Efendi isminde bir dervişle tanışıyor. O da babamın evinde

kalıyor. Babam:

- Osman Efendiyle kardeş gibi olduk diyor ve beraber şeyh aramak için Suriye'ye gitmeye karar veriyorlar. Babam atına biniyor, bir kese mecdidiye de yanına alıyor, hududa geliyorlar. Köyde bir adamın;

- Sizi atla bırakmazlar demesi üzerine o adama atı, diğer birinin de:

- Para ile bırakmazlar demesi üzerine o kimseye de paralarının tümünü kesesiyle veriyor. O zamanda huduttan atsız, parasız geçersen serbest geçebiliyormuşsun. Osman Efendi:

- Atı ve parayı verme diye itiraz ediyorsa da, babam veriyor.

- Bizim niyetimiz doğru ise at da, para da bizi gelir, bulur. Bunların hepsi Allah'ı Teâlâ'nın bizi denemesidir, diyor. Bilâl babam hududu geçip biraz gittikten sonra köy heyeti parayı alanın kumarcı olduğunu bildiklerinden adam kumar masasının başında, kumar oynamaya başlayacağı zaman yetişiyorlar. Karakol çavuşunun müsadese ile parayı adamın elinden alıp, bir adamı kendinin atına bindirip atını ve para kesesini babama gönderiyorlar. Bilâl Babam Suriye'de de Müzekki'n-Nüfus kitabında yazılan vasıflara uygun bir şeyh bulamıyınca geri dönüyorlar.

Bilâl Babam Kahramanmaraş'ta Nakşi Şeyhi Abid Efendi'den ders alıyor. Mürid olarak müridi imiş gibi o şeyhinin hizmetini görüyor. Şeyhi imiş gibi şeyhin müşkülünü hallediyor. Oradan da ayrılmak mecburiyetinde kalıyor. En son Hulefâ-i Kâdirî'den Şeyh Hafız Ali Efendiye gidiyor. O da Abid Efendi gibi büyük zattır. O kendisi ile uzun boylu konuşuyor. Bilâl babam, Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)'i, Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman, Hazreti Ali'yi rüyasında gördüğünü her birisinin kendisine birer emanet verip bizim yerimize vekilsin dedikleri ve benzeri rüyalarını Hafız Ali Efendiye söyleyince; o zat:

- “Ben sana ders veremem; kim sana ders veririm derse, yalan söylüyor. Senin ki Üveysi'dir. Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) Veysel Garani'yi şeyhsiz yetiştirdiği gibi seni de aynı yetiştirecektir,” diyor.

“Her yüzyılda bir, aynı Veysel Garanî gibi Peygamberimizin ruhani yardımı ile

bir müceddid yetişir.”[2] Bunlara Üveysi derler. Sen de bunlardan birisin, evine git, çalış. Allah'u Teâlâ sana istediğini verecektir diyor.

Bilâl Babam bu arada Şeyh Abdülkâdir Geylanî Hazretlerini, Nakşibend Muhammed Bahaeddîn Efendiyi ve Seyyid Ahmed Rufai Hazretlerini rüyasında görüyor. Şeyh Abdulkâdir Geylanî Hazretleri:

- O Müzekkî'n-Nüfus kitabında çalıştığın çok güzel, bizim üçümüzde sana yardımcıyız. Sen bu üç tarikatın üçünden de ders verebilirsin der, daha bazı sözler söyler. Yine Bilâl Babam; Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)'i, Hz. Ali (Kerremallahu Veche)'yi ve Cihar-ı Yar'ları bir çok defalar rüyasında görüyor ve pek çok izahat alıyor. Bir defasında Şeyh Abdulkâdir Geylanî Hazretleri Bilâl Babama nasıl yatacağını, nasıl uyuyacağını ve nasıl çalışacağını uzun uzadıya tarif ediyor.

Şeyh Abdulkâdir Geylânî Hazretleri; Bilâl Babama yatarak yönünü kibleye getirip sağ elini başının altına koydu, ayaklarını topladı, böyle yatacaksın diye gösterdi.

- Gecede bir uyku uyu. Ayaklarını ne zaman uzatırsan, o zaman uyanırsın. Ondan sonra uyuma! dedi.

Bu yatış sünnettir. Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) aynı şekilde yatarı. Allah'u Teâlâ'yı yattığı yerde zikrederdi. Kur'ân-ı Kerim'de: “Ayakta zikredin, oturduğunuz yerde zikredin, yan üstü yatarken zikredin”[3] diye ayet var. Bu ayete göre farz olup, Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)'in yaptığı için bize sünnettir!

Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) Hıra mağarasında çalıştığı müddetçe az miktarda tuzsuz arpa ekmeği yemiştir. Tasavvufta bu az yemenin adına “Riyazet” derler. Nefsin hoşlanmadığı şeyleri yapmaya ve ibadete çok çalışmaya “Mücahede” derler. Bilâl Babam da aynı açıdan çalışmaya başlıyor. Bilâl Babam yedi sene tuzsuz arpa ekmeği yiyip riyazetle ve mücahede ile çalışmıştır.

Hadîs-i Şerîf:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْمَجَاهِدَةُ يُورِثُ الْمَشَاهِدَةَ

“Nefsinle mûcahede etmek Rabb'ınla görgü getirir.”[4] Bilâl Babam, yedi sene riyazetten sonra kırk gün çileye giriyor. Çilede bir çok haller görüyor. Pek çok dualar yapıyor. Yaptığı dualardan birisi de şudur: “Ya Rabbi! Cezbe-i Rahman ver, manâ-i Kur'ân ver, Helâki düşman ver” diye dua ediyor. Çileden çıkınca, kendinde tasavvuf, tarikat ve manevi ilimler başlıyor.

Hadîs-i Şerif'te:

“Açlık hikmetin bulutudur.”[5]

“Kalpleri hiç bir şey öldürmez, çok yemek yeme öldürür.”[6]

“Mıkdâd bin Ma'dîkerb (Radiyallahu anhu)'dan rivâyet edilmiştir, dedi ki: Resûlullah (Sallallahu aleyhi vesellem)'den şöyle buyurduğunu işittim:

- İnsanoğlu karından daha zararlı bir kap doldurmamıştır. İnsanoğluna kendini ayakta tutacak bir kaç lokma yeter. Şayet (bu miktarın aşılması) kaçınılmaz ise bu durumda (midesinin) üçte biri yemeği, üçte biri içmesi, üçte biri de nefesi için (ayrılmalı) dir.”[7]

Hadîs-i Kudsi:

“Ben ilmi açlıkta koydum, halk onu toklukta arar.”[8]

Bilâl Babam hayatının en son saatlerinde vaaz yapmıştır. Vaazdan bir kaç saat sonra da vefat etmiştir. En son vaazı şöyle:

- Rüyamda Kur'ân-ı Kerim çamura gömülmüş idi. Çamurlu yeri kazdım, çamurun içinden Kur'ân-ı Kerîm'i çıkardım. Temizledim, yüksek temiz bir yere koydum. Yanımdakilere bunu muhafaza edin, bir daha çamura düşürmeyin diye tenbih ettim, uyandım.

- Manası nedir diye sordular? Buyurdu ki:

- Ben elli seneden beri ayetlerle, hadîs-i şeriflerle son zamanımda bantlarla ve yazdığım kitaplarla Kur'ân-ı Kerîm'e ters gelen örf ve adetleri, gelenekleri kaldırdım, yerine Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)'in sünnetini Allahu Teâlâ'nın ayetini getirdim. Kur'ân-ı Kerîm'i manevi çamurdan çıkarıp, temizleyip yüksek bir yere koydum.

Siz de eski hallerinize döner, ayete, hadise ters gelen söz, iş, hareket yaparsanız, Kur'ân-ı Kerim'in batınını, hükmünü çamura düşürürsünüz. Bunu muhafaza edin diyorum. Bunu muhafaza Kur'ân-ı muhafazadır. Bu açıdan iki saat kadar vaaz yaptı ve vefat etti. Doktor kendisine:

- Kalabalıkta oturmamasını, konuşmamasını bunların hayatî bakımından tehlikeli olduğunu söyledi.

Bilâl babam:

- Allah beni ömür boyu bir çok zorluklarla sınıdı, şimdi de canımla sınıyor. Benim için canından geçebilecek mi? Ben de diyorum ki:

- Hiç kimseye vaaz, nasihat etmeden, İslâmiyete bu dîn-i mübine faydalı olmadan, yaşadığım yaşı Allah'tan istemiyorum, buyurdu. Onun için vefat edeceği saatlere kadar vaazına devam etti.

Bilâl Babam; 1969 senesi Aralık ayının 22'yi 23'e bağlayan gece Gaziantep'in Çarpın köyünde Hakkın rahmetine kavuşmuş olup Nurdağı kazasının Danacık (Hamidiye) köyünde medfundur.

Gaziantep, Kahramanmaraş ve İslahiye köylerinde 15 cami yaptırmıştır. Ne sergi ile, ne makbuzla para toplamamıştır.

İstemezlerin iftira ve şikayetleri, devlete kötü bildirmeleri nedeni ile 36 defa tevkif, 54 defa nezarete alınmış, 100'den fazlada ifade vermesi vardır. Daha sonra 10 sene Giresun'a ve 2 sene de İstanbul'a sürgüne gönderilmiştir. Giresun'a 1936'da gidip 1946 senesinde döndük. Bu sürgün ev ve ailece oldu. İki sene İstanbul'a sürgüne gönderildi. Bu sürgün yalnız Bilâl babama idi. 1954-1956 yılları arasında oldu. Ayrıca 1952-1953 yılları arasında bir yıl hapis ve bin lira da ağır para cezası verilmiştir. Bilâl babam her hapis yatmasında ve her sürgüne gitmesinde biraz daha tanındı.

Sağlığının en son senelerinde teyp yeni icad olmuştu. Devamlı vaaz bandı doldurdu. Şu anda 100 saat kadar vaaz bandı vardır. Cevahir'ül-İslâm, Zuhuratiye-i Geylaniye, Haza Kitab'ül Hadîs, Kitab-ı Ümmiye ve benzeri kitapları vardır. Ancak Cevahir'ül-İslâm, Zuhuratiye-i Geylaniye ve bir de hadîs kitabı bastırıldı ve bastırılıcaktır. İlerde diğer kitaplarını da bastıracağız, İnşallah.

Bizim aslımız, tarihte geçen Tatar Hanları devrinde meşhur Kubilay Kutlubay'dır. Kutlubay; Hanlık, (Beylik, padişahlık) yapıyor, ona dayanır. Dedem Abdullah Efendi ve sülalesine “Kutlubay oğulları” derlermiş. Bilâl Babam soyadı çıkınca bu an'ane bozulmasın diye soyadımızı “Kutlubay” koymuştur. Bilâl Babam vefatına yakın bana (ayriyeten) özel olarak vasiyet ve nasihatları olmuştur. Bunlardan bazılarını yazayım. Buyurdu ki:

Ben Allah'u Teâlâ için, bu islâmiyet ve din için bir çok cefalara, eziyetlere katlandım. Akşam namazının abdesti ile sabah namazını senelerce kıldım. Yedi sene tuzsuz arpa ekmeği ile riyazet yaptım. Bunların hepsinde bana Allah'u Teâlâ bana bir çok manevi dereceler verdiyse de Allah'u Teâlâ yanında en büyük dereceyi bunların hiç biri ile alamadım.

Hadîs-i Şerîf:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ خَدِمَ خَدِمَ

“Hizmet eden adam, hizmet edilecek adam olur.”[9]

Ben de bu Ümmeti Muhammed'in hastasına-sağlamına, körüne-topalına, zenginine-fakirine, köylüsüne ve şehirlisine hiç ayrıcalık yapmaksızın bu gördüğün gibi elli sene hizmet ettim. Senden de bunu bekliyorum. Ümmeti Muhammedin hastası-sağlamı, delisi-akıllısı bizim evde yer, içer, kalır. En fazla bakımsız yetimler ve kimsesiz ihtiyarlar kalırlar. Bir gün onlara şöyle konuştuğunu duydum.

- Bir tilki olur, bunun bir deliği olur, tilki gider avlanır, ne zaman avcılar sıkıştırır veya acıkırsa o deliğine yuvasına döner, soğuktan korunur, orada bulduğunu yer. Şimdi siz tilkisiniz, bu oda sizin deliğinizdir. Senenin her gününde bu odanın kapısı size açıktır. Gidin daha iyi bir yer bulabilirsiniz memnun olurum. Bulamazsanız, senenin her gününde, her zaman, buraya dönebilirsiniz. Ben ancak bütçemin imkânı kadar size bakabilirim, yediririm, giydiririm. Size baktığımın karşılığını bir tek Allah'u Teâlâ'dan bekliyorum dedi.

Beni ayriyeten yanına çağırdı;

- Beni iyi dinle. Bu zamanede şeyh çok olur, ibadetçi çok olur, öğünen ve öğülen çok olur. Bunların hepsi bu dünyada da, Allah'u Teâlâ yanında da geçersizdir.

Eğer sen, beni memnun etmek istiyorsan, benden evvel 50 sene babam Abdullah efendi aynı misafirperverliği yaptı. 50 sene de bu gördüğün gibi ben devam ettirdim. Benden sonra da aynısını senden bekliyorum. Bu dediğim misafirlere bakmadıktan sonra 24 saatin tamamını başını secdeden kaldırmasan, 12 ay oruç tutsan yine de senden razı olmam. Beş vakit namazını kıl, bir ay orucunu tut, farz olanları yap. Benim yaptığım gibi de misafirlere bakarsan, senden ziyadesi ile memnun olurum.

Hadis-i Şerifte Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem): “Sizin en hayırlınız yemek yedireninizdir.”[10] diye buyuruyor.

Yapılması en zor ve mükafatı Allah'u Teâlâ yanında en bol olan budur. Allah'u Teâlâ, Resûl-i Kiram ve müslümanlar yanında dünyada ve ahirette en şerefli olan yine bunu yapandır. Dışardan bakana kolay gibi görünür, ama bu dediğim çok ağırdır, kimse yürütemez. Yapsa da kısa zamanda ve geçici olarak yapar. Dünya malını ve geçimini düşünme! Sen Allah yoluna harcarsan Allah'u Teâlâ malını artırır.

Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) buyuruyorki:

Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem) buyuruyorki:

“Üç haslet var ki onlar üzerine yemin ederim olur.

Allah yoluna verilen mal artar eksilmez.”

Uğradığı haksızlığa karşı sabreden kulun Cenâb-ı Allah ancak şerefini arttırır.

Kendisine dilencilik kapısını açan bir kula da Allah’u Teala yokluk kapısı açar.”[11]

Peygamberimiz (Sallallahu aleyhi vesellem): “Dünya malından her kime istemeksizin bir şey verilirse onu kabul etsin,”[12] diye buyuruyor.

Sen de verilen hediyeği kabul etmemezlik etme. Para olsun, mal olsun veya eşya olsun al, karşılığını yap. İhtiyacın yoksa fakirlere ver. Ben hediyeği almıyorum diye mahçupluk yapma. Sen adam ol. O milletin verdiği hediyeğin üzerine sen de para koy, bütün imkânlarınla çalış, milleti de çalıştır. Onlara vesile ol; kimsenin yapamayacağı cami, çeşme, yol ve su gibi büyük eserler meydana

getir.

Hadis-i Şerif: "İstemeksizin sana bir şey verildiğinde, onu (al) ye ve tasadduk et."
"[13]

Bir diğer Hadis-i Şerif'inde de Resûlullah (Sallallâhu aleyhi vesellem) şöyle buyurmuştur:

الْهَدِيَّةُ رِزْقٌ مِنَ اللَّهِ فَمَنْ قَبِلَهَا فَإِنَّمَا يَقْبَلُهَا مِنَ اللَّهِ وَمَنْ يَرُدُّهَا فَإِنَّمَا يَرُدُّ عَلَى اللَّهِ (ابو عبد الرحمن عن ابى هريرة)

"Hediye Allah'ı Teâlâ'nın güzel rızıklarından biridir. Kim kabul ederse Allah'tan kabul eder. Kim de reddederse Allah'a karşı reddetmiş olur." [14]

Hediye Allah tarafından güzel bir rızıktır. Sizden birisine hediye verildiğinde onu kabul etsin ve kendisi daha güzelini versin. [15]

[1] Müzekkî'n-Nüfus, s. 419.

[2] Mir'ât-ı Kâinât, Cild 1, s. 403; Cild 2, s. 33; Müzekkî'n-Nüfus, s. 419; Kütüb-i Sitte, Cild 15, Hadîs No: 5577.

[3] Sûre-i A'lî İmran, Ayet 191.

[4] Marifetnâme, s. 424; Müzekkî'n-Nüfus, s. 23-25.

[5] İhyâu'Ulumi'd-Dîn, Cild 3, Hadîs No: 144, s. 195; Marifetnâme, s. 600.

[6] Müzekki'n-Nüfus, s. 293; Marifetnâme, s. 600 (Bir benzeri).

[7] Sünen-i Tirmîzi, Cild 4, Hadîs No: 2486.

[8] Envârü'l-Aşıkîn, s. 130.

[9] Müzekkî'n-Nüfus, s. 492.

[10] Kimyâ'yı Saadet, Arslan yay. s. 183

[11] Sünen-i Tirmizî, Hadîs No: 2247, c. 8, s. 308; Muhtarü'l-Ehâdîsin Nebeviyye, Hadîs No: 492, s. 301.

[12] Nesâi, Zekat, 94; Ahmed b. Hanbel, V, 65

[13] Sünen-i Ebû Dâvud, Zekât 28; Sahih-i Müslim, Zekât 112/

[14] Râmûz'ul-Ehâdis, s. 239/16.

[15] Râmûz'ul-Ehâdis, s. 239/15.